

№ 2/1965.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting med
förslag till landskapslag angående ändring av
landskapslagen om kommunalbeskattning i landska-
pet Åland.

Vid inkomstbeskattningen och kommunalbeskattningen i riket för år 1963 tillämpas ett nytt förfarande beträffande värdet av det arbete en lantbrukare och hans familjemedlemmar utfört till förmån för lägenheters skogshushållning. Finansministeriet har den 12.5.1964 utfärdat cirkulär härom till skattenämnderna (Bilaga 1). För att anpassa det nya systemet till de i landskapet gällande bestämmelserna för fastställande av husbondelönen vid kommunalbeskattningen har landskapsstyrelsen uppgjort föreliggande förslag till ändring av landskapslagen om kommunalbeskattning. Samtidigt har i lagen föreslagits ett par andra ändringar, där oklarhet uppstått vid den praktiska tillämpningen. Dessutom berör framställningen tvenne hemställningar av Landstinget rörande ändringar av kommunalbeskattningen.

Enligt den princip, som införts i riket, skall arbete till förmån för den egna skogshushållningen icke inräknas i den av finansministeriet fastställda husbondelönen, utan observeras som en särskild inkomst, uppskattad till belopp, som för samma arbete bort erläggas åt avlönad person. Härvid skall arbetsvärdet beräknas enligt antalet använda arbetsdagar och den dagspenning, som utgår per arbetsdag. Omfattar husbondens arbete till förmån för skogshushållningen mer än 30 arbetsdagar, kan på större lägenheter den skattbara husbondelönen i skälig mån sänkas.

Landskapsstyrelsen föreslår, att 4 § 7 mom. 3 punkten i kommunalbeskattningslagen ändras så, att motsvarande justering nedåt av husbondelönen skall möjliggöras även i landskapet. Beträffande själva beräkningen av arbetsinkomsten anser landskapsstyrelsens majoritet det icke sakenligt att utgå från antalet arbetsdagar, utan föreslår i stället att de virkesmängder, som skogsägaren avverkat, skall läggas till grund för beräkning av hans arbetsinkomst (4 § 8 mom.). I verkligheten utföres ju praktiskt taget allt arbete i skogen som ackordarbete, och vid deklarationen är det också mycket enklare att uppgiva de avverkade virkesmängderna än den tid det sammanlagt åtgått för avverkningen. Deklarationsblankett № 22 för skatteåret 1964 är för övrigt redan så avfattad, att de totala vid leveransavtal avverkade mängderna böra uppgivas. För att den av landskapsstyrelsen föreslagna beräkningen av arbetsinkomsten skall kunna utföras fordras endast, att den skattskyldige

ytterligare uppger de virkesmängder, som eventuellt avverkats eller utdrivits av lejd arbetskraft. Då arbetsinkomsten slutligen uträknas med stöd av de medelackordlöner, som landskapsstyrelsen använt vid beräkning av virkets rotpris, kommer skogsbeskattningen i sin helhet att i möjligaste mån basera sig på verkliga förhållanden.

I ett tillägg till 19 § 1 mom. b) punkten föreslås, att landskapsstyrelsen särskilt skall fastställa, vilka ackordlöner som i medeltal kunna anses ha utgått för olika skogsarbeten under avverkningsperioden. Härigenom kommer även skattenämnderna och de skattskyldiga enligt 17 och 18 §§ att få uttala sig om dessa ackordlöner och därmed om grunderna för beskattningen av det egna arbetet till förmån för skogshushållningen.

Beträffande ovan relaterade ändringsförslag har skattedirektören utlåtit sig positivt, medan landskapsförstmästaren omfattat det med förbehåll, att värdet av husbondens arbete i skogen skulle uppskattas enligt de lägsta i landskapet gällande avtalslönerna. Då dessa löner emellertid förutsätta, att skogen är av högsta klass i fråga om täthet och kvistfrihet, och då lägre arbetslöner skulle medföra höjda rotpriser vid beräkning av skattekubikmeters penningvärde, har landskapsstyrelsen icke ansett det möjligt att realisera forstmästarens förslag. - Redan i ett tidigare skede har utlåtande om det nya systemet för taxering av husbondens arbete till förmån för skogsbruket inbegärts av Ålands Producentförbund och Skogsforskningsanstalten. Producentförbundet har emellertid icke avgivit svar, och Skogsforskningsanstalten har ej velat taga ställning till frågan utan endast hänvisat till de utslag av högsta förvaltningsdomstolen, vilka nämnas i bilaga 1 till denna framställning.

Enligt den föreslagna ändringen av 4 § 8 mom. särskiljes det egna arbetet till förmån för skogshushållningen från husbondelönen, som sålunda skall avse endast inkomst av arbete inom den egentliga lantushållningen. På grund härav har mindre omstiliseringar företagits i samma paragrafs 5, 6, 9 och 10 moment.

I detta sammanhang har landskapsstyrelsen även upptagit frågan, på vilket sätt större rättvisa för innehavare av jordar med olika avkastningsförmåga skulle kunna uppnås vid uppskattning av husbondelönen, varom Landstinget hemställde vid vårsessionen år 1963 efter att ha förkastat en av landstingsman Rickard Lindroth framlagd lagmotion i ämnet (7/1963). Landskapsstyrelsen har härvid funnit, att det nuvarande systemet att beräkna husbondelönen efter lägenhetens areal odlad jord måste medföra betydande orättvisor jordbrukarna emellan. Exempelvis skulle

enligt de för år 1964 fastställda beskattningsgrunderna den beskattningsbara jordbruksinkomsten (=husbondelönen + nettoavkastningen) på en hektar åker av 130 poängs bonitet (på Fasta Åland) bli endast 16 % högre än på en hektar av 70 poäng, ehuru bruttoavkastningen ofta blir mer än 50 % högre i det förra fallet. Då kostnaderna för bebrukningen är minst lika höga för den svagare jorden, blir det ännu större procentuell skillnad mellan själva jordbruksinkomsten i de båda fallen. Eftersom den nuvarande lagen icke ger möjlighet åt vare sig landskapsstyrelsen eller skattenämnderna att taga hänsyn till jordens olika avkastningsförmåga vid fastställandet av husbondelönen, under det att den faktiska inkomsten av husbondens arbete uppenbarligen just är beroende härav, så har landskapsstyrelsens majoritet ansett det nödigt att föreslå ändring av lagen även på denna punkt. I 4 § 5 mom. har införts ett tillägg, varigenom själva principen fastslås, att husbondelönen skall uppskattas med hänsyn tagen även till lägenhetens avkastningsförmåga. Och då härför ej står till buds någon annan beräkningsgrund än markens bonitet, har landskapsstyrelsen beslutat föreslå, att husbondelönen skall beräknas efter lägenhetens areal i skattehektar med stöd av de medelvärden som landskapsstyrelsen årligen fastställer. På grund härav har 4 § 6 och 10 mom. samt 19 § 1 mom. c, d och f punkterna ändrats. Detta förslag avviker från det fram till år 1962 gällande systemet däruti, att även naturlig äng och betesmark skulle - omräknade i skattehektar - beaktas vid beräkning av det egna arbetets värde. Landskapsstyrelsen anser detta skäligt med hänsyn till de större möjligheter som lägenheter med dylika ägoslag har att bedriva kreatursskötsel. Vid statsbeskattningen beaktas för övrigt också naturlig äng, då husbondelönen fastställles.

Landskapsstyrelsen avser att med övergången till detta system endast åstadkomma en ny och rättvisare fördelning av skattebördan olika jordbrukare emellan och icke att påföra jordbruket totalt en större skattetunga. Vid fastställandet av beskattningsgrunderna för lantbruket tar nämligen landskapsstyrelsen endast hänsyn till dess totala avkastning på Åland och de förändringar jordbruksinkomsten i sin helhet beräknas ha undergått sedan föregående år. Emedan antalet skattehektar i landskapet är betydligt större än antalet odlade hektar, så kommer övergången till det nya systemet att i och för sig medföra en avsevärd sänkning av husbondelönen per skattehektar jämfört med den per arealhektar. På motsvarande sätt höjde landskapsstyrelsen husbondelönens hektarvärde med 10 % från år 1961 till år 1962 enbart på den grund att antalet hektar, som husbondelönen skulle räknas efter, minskade med 10 % genom

1962 års lagändring. Någon annan orsak att ändra husbondelönen ansågs då icke föreligga.

I finansministeriets anvisningar till skattenämnderna anges även vissa normer för sänkning av husbondelönen med anledning av att den skattskyldige i betydande utsträckning utfört arbete vid skogsavverkning på lägenheten. För att landskapsstyrelsen skall kunna utfärda motsvarande anvisningar på Åland, föreslås ett tillägg till 19 § 1 mom. c punkten.

Beskattningen av specialodling, varom stadgas i 4 § 11 mom., avser endast eventuell tilläggsinkomst utöver den normala avkastningen av åkerjorden i fråga. Lantbrukaren påföres alltså i varje fall fastställd husbondelön och nettoavkastning för den areal, som tagits i anspråk för specialodlingen, även om denna helt slagit fel. Landskapsstyrelsen, som i denna fråga hört landskapsagronomen och skattedirektören, föreslår i 11 momentet en sådan ändring, att endast den verkliga inkomsten av specialodling blir beskattad. För att ett sådant förfarande skall vara möjligt, bör odlaren i sin deklaration uppgiva de faktiska inkomster och utgifter, som direkt hänför sig till dylika odlingar. Detta system kan vara värdefullt att pröva i försökssyfte med tanke på en framtida reform av hela lantbruksbeskattningen. - Av praktiska skäl och med hänsyn till husbehovsodlingar bör en lantbrukare beskattas särskilt för specialodlingar endast i fall deras sammanlagda areal uppnår ett visst minimum, som föreslås till 10 ar.

Genom det nya systemet för beskattning av specialodlingar har stadgandet i 19 § 1 mom. g punkten kunnat förenklas. Landskapsstyrelsen har i detta sammanhang funnit skäl föreligga att framdeles beakta även vissa andra trädgårdsväxter än lök och gurka såsom specialodlingar.

I 4 § 11 mom. stadgas i dess nuvarande lydelse även om särskild beskattning av inkomster, vilka härröra av sådan produktionsverksamhet, som i normala fall icke förekommer på ett lantbruk. Dessa stadganden ha i förslaget förtydligats och avskilts till ett särskilt moment. Som exempel på sådan binäring, som här avses, kan nämnas idkande i större omfattning av svin- eller hönsskötsel med huvudsakligen inköpta fodermedel, sågning med husbehovssåg eller tillverkning av träflis för annat än eget behov samt rökning av kött, bakning av bröd, vävning av tyg eller tillverkning av möbler för avsalu.

Enligt 10 § 3 punkten skall för underhållskostnad på fastighet få avdragas, i ett för allt högst 15 procent av den beräknade avkastningen, dock icke för lantbruksfastighet. Såvitt avdragsrätten gäller bostadshus, synes det oskäligt, att sådant avdrag icke får göras för

lantbruksfastighet. Landskapsstyrelsen föreslår därför, att stadgandet ändras så, att samma avdragsrätt skall gälla för bostadshus på lantbruksfastighet, medan underhållskostnader för andra byggnader, som använts för annan förvärvsverksamhet än lantbruk, skall få avdragas till deras verkliga belopp.

Enligt 10 § 5 punkten gäller avdragsrätt för obligatoriska försäkringsavgifter, såsom folkpensionspremie, samt avgifter till arbetslöshetskassor, arbetsgivares folkpensions- och barnbidragsavgifter samt skogsvårdsavgifter. Stadgandet om obligatoriska försäkringsavgifter är oklart såtillvida, att under detta begrepp/^{kunde} hänföras t.ex. obligatorisk trafikförsäkringsavgift för motorfordon. Dessutom är praxis vid beskattningen, att försäkringsavgifter och liknande, som erläggas i samband med förvärvsverksamhet, äro avdragbara, medan samma slags avgifter erlagda t.ex. i samband med den skattskyldiges eget egnahemsbygge eller i samband med rörelses kapitalutgifter icke berättiga till avdrag (HFD 1959 II 505, 1957 II 250). De ovannämnda sociala utgifterna äro emellertid kostnader för inkomstens förvärvande, ifall de utgått för i den skattskyldiges näringsverksamhet arbetande personer, och kunna sålunda avdragas enligt 8 § 1 mom. I 10 § 5 punkten borde därför upptagas blott den skattskyldiges personliga folkpensions- och sjukförsäkringspremier ävensom skogsvårdsavgiften och avgifter till arbetslöshetskassor.

x x x x

Vid Landstingets vintersession år 1962 motionerade landstingsman Harry Lindfors om avdragsrätt för avlöande av hemhjälp i sådana fall, där detta är nödvändigt för att bereda föräldrar möjlighet att lämna hemmet för förvärvsarbete. Landstinget omfattade en hemställningskläm med uppdrag till landskapsstyrelsen att vid nästa revision av kommunal-skattelagen såvitt möjligt beakta det i motionen ingående förslaget.

I inkomstbeskattningen gäller det som en allmän princip, att levnadskostnader icke skall få avdragas. I det fall, att en familj anlitar hemhjälp enbart för bekvämlighets skull, är det fråga om en levnadskostnad, som alltså icke bör få avdragas i beskattningen. Numera är det dock alltmer vanligt, att båda föräldrarna har förvärvsarbete och därför, om barnen är små, är tvungna att anställa hemhjälp. I fråga om personer i de lägre inkomstgrupperna torde utgifterna för hemhjälp kunna betraktas som kostnader för inkomstens förvärvande. Men många familjer med betydande inkomster utnyttja också dessa möjligheter för att höja sin levnadsstandard.

Av det oansagda torde framgå, att beviljande av avdragsrätt för

hemhjälp med nödvändighet blir en svår prövningsfråga, om avdragsrätten skall begränsas till de fall, där utgifterna verkligen är att betrakta som kostnader för inkomstens förvärvande. Landskapsstyrelsen anser det ej heller lyckligt, att mödrar till små barn uppmuntras att taga förvärvsarbete utom hemmet. Till en del kan också stadgandena om barn- och grundavdrag samt om invaliditetsavdrag och avdrag för ensamstående familjeförsörjare anses kompensera ifrågavarande avdragsrätt.

Landskapsstyrelsens majoritet har på grund av det ovan anförda beslutat att icke förorda införande av särskilda avdrag för hemhjälp, men att i stället föreslå höjning av avdraget för ensamstående familjeförsörjare från 500 till 650 nymark (10 § 11 punkten) ävensom justering av de sociala avdragen i 11 §.

De nu gällande stadgandena om barn- och grundavdragens belopp tillkom år 1961. Sedan dess har en så betydande försämring av penningvärdet inträffat, att bestämmelserna härom borde revideras. Från år 1961 till år 1963 steg levnadskostnadsindex med drygt 9 % (från 141 till 154 poäng). Antalet skattören i hela landskapet ökade under samma tid med 22 %, varvid ökningen i Mariehamn utgjorde 28 % och i landskommunerna i medeltal 15 %. Skillnaden i de sistnämnda procenttalen torde i huvudsak vara en följd av befolkningsrörelsen. Sedan år 1963 har inflationen fortskridit ännu snabbare. Sålunda var levnadskostnadsindex för december 1964 hela 23 % högre än 1961 års index. Man kan därför räkna med att den beskattningsbara inkomsten för år 1964 även i landskommunerna blir över 25 % högre än år 1961 och att ytterligare höjning till år 1965 kommer att inträffa. Då föreliggande lagändring skall tillämpas först vid beskattningen av 1965 års inkomster, anser landskapsstyrelsen en höjning av barn- och grundavdragen om minst 25-30 % vara motiverad. Inkomstgränsen för fullt grundavdrag (det s.k. existensminimum) bör även höjas i motsvarande mån.

För att förenkla stadgandena och ge landskommunerna större möjligheter att höja barnavdragen föreslås, att samma gränser för dessa avdrag skola gälla i landskommunerna och Mariehamn. De vidare gränser som blir följderna härav, torde för Mariehamns del icke i praktiken medföra någon sänkning av barnavdraget, ty stadsfullmäktige har under många år fastställt avdraget till det högsta tillåtna beloppet.

Landskapsstyrelsens förslag framgår av följande tabell, där beloppen anges i nymark:

	Nuvarande gränser	Föreslagna gränser
Barnavdrag:		
landskommuner	150-300	200-600

-7-

Mariehamn	200-400	200-600
Grundavdrag:		
landskommuner	200-800	300-1000
Mariehamn	700-1200	1000-1500
Inkomstgräns för fullt grundavdrag:		
landskommuner	800	1000
Mariehamn	1200	1500

Med ovan anförda motivering föreslår landskapsstyrelsen att maximigränsen för avdrag enligt 11 § 6 mom. höjes till 1.500 nymark.

På grund av de förmåner, som den nya sjukförsäkringslagen erbjuder anser landskapsstyrelsen det icke nödigt att föreslå höjning av maximibeloppen för avdrag, som hänföra sig till kostnader för sjukdom.

För att underlätta bedömningen av skattenämndernas förslag till de i 19 § kommunalskattelagen avsedda medelvärdena föreslås i 17 §, att skattenämnderna skulle åläggas att motivera sina förslag.

Till följd av ändringen av 10 § 5 punkten föreslås justering av 19 § 1 mom. a och b punkterna sålunda, att arbetsgivarens socialskyddsavgifter och olycksfallsförsäkringspremier för anställda även bliva avdragbara vid beräkning av skattehektarvärdet och skattekubikmetervärdet. Härigenom komma i princip dessa avdrag att tillgodoräknas varje jordbrukare, såsom om alla arbeten på lägenheten skulle utföras med lejd arbetskraft, även om han i huvudsak utför dem själv. Detta bör dock icke anses som en oskälig förmån, ty såsom arbetare på sin egen lägenhet har ju jordbrukaren eljest mindre sociala förmåner än en anställd arbetare.

Beträffande ändringarna i 19 § punkterna c, d och f hänvisas till det som anförts i samband med 4 §.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsamt förelägga Landstinget till antagande nedanstående

-8-

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om kommunalbeskattning i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 4, 10, 11, 17 och 19 §§ landskapslagen den 18 juli 1956 om kommunalbeskattning i landskapet Åland (20/56), 4, 11 och 19 §§ sådana de lyda i landskapslagen den 4 juli 1962 (31/62) men 11 § 2 mom. sådant det lyder i landskapslagen den 4 juli 1963 (28/63) och 10 § sådan den lyder i landskapslagen den 22 april 1961 men 10 § 8 a punkten sådan den lyder i landskapslagen den 4 juli 1963 (28/63) såsom följer:

4 §.

Såsom lantbruksfastighet - - - (1 mom.) - - - skogsbruk bedrivs.

Enligt grunder - - - (2 mom.) - - - dess produktionsförmåga.

Beskattningen av - - - (3 mom.) - - - för skattehektaren.

Beskattningen av - - - (4 mom.) - - - 0,6.

Såsom husbondelön beskattas värdet av den skattskyldiges inom lant-hushållningen på egen eller arrenderad lägenhet utförda arbete, ledning av arbetet däri inberäknad, uppskattad i penningar till belopp, som bort erläggas åt avlönad person, dock med hänsyn tagen även till lägenhetens avkastningsförmåga. Såsom husbondelön må icke fastställas högre

belopp än som motsvarar det kropps- och ledningsarbete, som av den skattskyldige kan utföras.

Husbondelönen uppskattas utgående från lägenhetens areal i skattehektar enligt skattenämndens prövning, med högst fem procents avvikel-
se från de av landskapsstyrelsen enligt 19 § fastställda medelvärdena. Föreligga sådana särskilda skäl, som nedan i 7 mom. nämnas, må likväl större avvikelser göras än ovan stadgas.

Skattbar husbondelön må minskas, därest

1) den skattskyldiges arbetsförmåga under skatteåret varit varaktigt nedsatt till följd av sjukdom, ålderdom, invaliditet eller annan liknande orsak;

2) den skattskyldiga är kvinna;

3) den skattskyldige under en betydande del av skatteåret vistats på annan ort eller utfört i 8 mom. avsett arbete eller ägnat sig åt annat förvärvsarbete eller åt allmänt uppdrag, såvitt därigenom erhållits skattbar inkomst;

4) den skattskyldiges lägenhet är avlägset belägen inom kommunen; eller

5) där andra särskilda med ovannämnda jämförbara skäl föreligga.

Värdet av det arbete, som den skattskyldige utfört i samband med avverkning eller utdrivning av sina skogsprodukter vid leveransavtal, skall uppskattas på basen av den ackordlönenivå, enligt vilken landskapsstyrelsen beräknat de olika virkessortimentens rotpriser vid fastställandet av skattekubikmeters penningvärde, samt med beaktande av de avdrag, vilka äro medgivna i landskapslagen den 4 juli 1962 om vissa avdrag från löneinkomst i kommunalbeskattningen (30/62).

Värdet av det arbete, som husbondens barn eller andra familjemedlemmar, hans hustru, hemmavarande sonhustru och gift dotter undantagna, utfört till förmån för lantushåll och skogsbruk på lägenheten, skall skattenämnden uppskatta med beaktande av de medelvärden, som landskapsstyrelsen fastställer, och i övrigt med iakttagande av vad i 5, 6, 7 och 8 mom. stadgats om taxering av husbondelönen och värdet av det arbete, som den skattskyldige vid leveransavtal utfört till förmån för skogshushållningen.

Husbondelön och värdet av familjemedlemmars arbete till förmån för lägenhetens lantushållning må sammanlagda icke överstiga de totala arbetsutgifter, som lantushållningen på likartad lägenhet i allmänhet anses kräva. Vid beräkning av de totala arbetsutgifterna skall skattenämnden iakttaga det av landskapsstyrelsen fastställda medelarbetsvärdet per skattehektar med högst fem procents avvikelse.

Har fastighets åkerodling omfattat minst 10 ar sådana växter, vilkas odlande icke beaktats vid fastställandet av nettoinkomsten per skattehektar och vilka kräva ett intensivare odlingssätt än vanligt, så skall den härav erhållna inkomsten taxeras särskilt utgående från de verkliga intäkter och kostnader, som härröra av denna odling. Den åkerareal, vars avkastning sålunda taxeras, skall borträknas vid bestämmandet av nettoavkastningen och arbetsvärdet enligt mom. 3, 6 och 10.

Har fastighets - - - (12 mom.) - - - vid beskattningen.

Har hemindustri bedrivits i samband med lantbruk eller har lantbruksprodukternas förädling och omsättning i penningar skett på ett väsentligt annorlunda och fördelaktigare sätt än i kommunen i allmänhet eller har husdjursskötsel i väsentligt större omfattning än normalt bedrivits med huvudsakligen inköpta fodermedel, så skall inkomsten av dylik binnäring beskattas särskilt.

10 §.

Skattskyldig är berättigad att från sin inkomst avdraga:

- 1) för jord - - - (1 punkten) - - - erlagda legoavgifter;
- 2) ränta å gäld;
- 3) såsom underhållskostnad för bostadshus i ett för allt högst femton procent av den beräknade avkastningen från detsamma; såsom underhållskostnad för övriga byggnader skall, såframt de av den skattskyldige använts för annan förvärvsverksamhet än lantbruk, godkännas kostnadernas verkliga belopp;
- 4) förlust av - - - - (4 punkten) - - - till kapitalförlust;
- 5) under skatteåret påförda folkpensions- och sjukförsäkringspremier samt skogsvårdsavgifter ävensom avgifter, som erlagts till arbetslöshetskassor;
- 6) avgifter till - - - (6 punkten) - - - vara delägare;
- 7) premier, uppgående - - - (7 punkten) - - - beräknade återköpsvärde;
- 8) premier, som - - - (8 punkten) - - - per familjemedlem;
- 8a) då han - - - (8a punkten) - - - sjuhundrafemtio mark;
- 9) läkar- och - - - (9 punkten) - - - annan orsak;
- 10) då hans - - - (10 punkten) - - - invaliditetsavdrag beaktas;
- 11) om den skattskyldige icke är gift och under skatteåret försörjt sitt minderåriga barn, sexhundrafemtio nymark;
- 12) vad inhemsk - - - (12 punkten) - - - eller premiereserv;
- 13) vad sparbank - - - (13 punkten) - - - andelskassornas säkerhetsfond.
- 14) vad näringsidkare - - - (14 punkten) - - - och omsättningsrabatt;
- 15) vad arbetsgivare - - - (15 punkten) - - - härflytande pensions-

-11-

ansvarighet; samt

16) såsom följd - - - (16 punkten) - - - gottgörelsens belopp.

11 §.

Såsom barnavdrag skall från skattskyldigs inkomst ytterligare avdragas i enlighet med vad kommunens fullmäktige för varje skatteår besluta minst 200 och högst 600 nymark för varje barn eller adoptivbarn, som den skattskyldige på grund av sin försörjningsplikt försörjt och som före skatteårets ingång icke fyllt 16 år.

Då hustru beskattas skilt, må avdrag beviljas den make, vilken ensam eller huvudsakligen försörjt barnet. För barn, som själv har inkomst, må avdrag göras blott till den del sagda inkomst understiger det av fullmäktige fastställda beloppet. Utgöres barnets ovannämnda egna inkomster av löneinkomst, må avdraget dock göras till fullt belopp.

Överstiger skattskyldig persons och hans makas sammanlagda inkomst efter i 8, 9 och 10 §§ nämnda avdrag jämte ovan i denna paragraf stadgat avdrag i landskommun icke 1.000 nymark, må därifrån, i enlighet med vad kommunalfullmäktige för varje år besluta, göras ett grundavdrag med minst 300 och högst 1.000 nymark eller, om inkomsten överstiger 1.000 nymark, ett avdrag motsvarande nämnda belopp, minskat med 2 procent för varje fullt belopp av 10 nymark, varmed inkomsten överstiger 1.000 nymark.

Grundavdrag i Mariehamns stad må göras, om inkomsten efter i denna paragraf nämnda avdrag icke överstiger 1.500 nymark, i enlighet med vad stadsfullmäktige för varje år besluta, med minst 1.000 och högst 1.500 nymark, eller om inkomsten överstiger 1.500 nymark, ett avdrag motsvarande nämnda belopp, minskat med 1 procent för varje fullt belopp av 10 nymark, varmed inkomsten överstiger 1.500 nymark.

Då äkta - - - (5 mom.) - - - större inkomsten.

Har skattskyldig persons skattebetalningsförmåga genom studier, underhåll av annan nära anhörig än hans minderåriga barn, som varit i hans omedelbara vård, eller på grund av egen eller närstående persons höga ålder, sjukdom, olycksfall, invaliditet eller annan sådan orsak väsentligen nedgått, kan från inkomsten avdragas högst 1.500 nymark.

Från avliden - - - (7 mom.) - - - sin försörjning.

17 §.

Skattenämnden tillhör att före utgången av november månad uppgöra motiverat förslag till de i 19 § nämnda beskattningsgrunderna.

19 §.

För beskattningen av i 4 § och 6 § punkterna 6 och 7 nämnda inkomster åligger det landskapsstyrelsen att, oberoende av om anmärkning

gjorts mot skattenämnds förslag eller ej, vidtaga sådana ändringar, som äro nödiga för att beskattningen må bli riktig och i hela landskapet enhetlig, och därvid för det skatteår, under vilket skattenämndernas förslag tillkommit, fastställa

a) för odlad mark, likaså för ängsmark och betesmark, ett skattehektarvärde, som utgör den nettoavkastning, vilken, med beaktande av gängse drifts- och underhållskostnader, arbetslöner och skälig värdeminskning, beräknas uppstå i de olika kommunerna på en hektar mark av etthundra poängs bonitet;

b) för skogsmark ett penningvärde per skattekubikmeter, som beräknas uppstå i de olika kommunerna med beaktande av gängse arbetslöner och övriga produktionskostnader, dock med undantag av skogsvårdsavgifter; i samband härmed skall landskapsstyrelsen för varje i skattekubikmetern ingående virkessortiment besluta, vilka ackordlöner, som i medeltal skola anses ha utgått för avverkning och utdrivning av en måttenhet virke;

c) husbondelönens medelvärde per skattehektar för lägenheter av olika storlek, beräknad med hänsyn till den allmänna lönenivån för lantarbeta-re i kommunen och till det kropps- och ledningsarb/ete, som lantushållet på olika stora lägenheter i medeltal anses kräva; landskapsstyrelsen äger även fastställa de grunder, enligt vilka husbondelönen skall sänkas, då den skattskyldige i betydande utsträckning ägnat sig åt i 4 § 8 mom. avsett arbete;

d) ett medelvärde per skattehektar av det ledningsarbete en husbonde, som själv icke deltagit i kroppsarbetet, kan anses ha utfört genom att förestå lägenhetens ekonomi samt leda och planera arbetena;

e) medelvärden för - - - (e punkten) - - - medelvärden fastställas;

f) medelarbetsvärdet per skattehektar, vilket beräknas motsvara det totala lantushållsarbete, som i allmänhet erfordras vid gängse odlings- och produktionssätt;

g) vilka växtslag, som under skatteåret skola anses hava utgjort i 4 § 11 mom. avsedda specialodlingar;

h) den procentuella - - - (h punkten) - - - och skogsmark; samt

i) värdet av - - - (i punkten) - - - olika kommunerna.

Till ledning - - - (2 mom.) - - - nämnda beskattningsgrunder.

Denna landskapslag tillämpas första gången vid beskattningen av 1965 års inkomster.

Mariehamn, den 25 februari 1965.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Hugo Johansson.

Lagberedningssekreterare Rolf Sundman.

Bilaga 1.

FINANSMINISTERIET.

Helsingfors den 12 maj 1964.
2 vero 3900.

Ärende: Beskattning av arbete i anslutning till leveransaffär.

Till skattnämnderna.

Högsta förvaltningsdomstolen har i utslag den 18 mars 1964 funnit, att såsom lantbrukarens skattepliktiga inkomst enligt 82 § 3 mom. förordningen angående kommunalförvaltning på landet bör räknas till det arbete han utfört till förmån för sin lant- och skogshushållning, däri inberäknat det arbete han utfört vid avverkning och utkörning av virke, som han sålt från sin egen skog såsom leveransaffär, uppskattat till det belopp, som för detta arbete har bort erläggas till en avlönad person. I ett annat beslut av samma datum har Högsta förvaltningsdomstolen funnit, att vid fastställandet av värdet av det arbete, som jordbrukarens son utfört för sin faders lant- och skogshushållning jämte andra omständigheter borde beaktas även att sonen hade avverkat och kört virke som hans fader sålt från lägenhetens skog såsom leveransaffär. Då Högsta förvaltningsdomstolen i sina ovan avsedda utslag - med avvikelser från sin tidigare ståndpunkt - nu tydligt intagit den ståndpunkten, att även sådant arbete, som i samband med försäljning såsom leveransaffär från den skattskyldiges egen skog utförts vid avverkningen och utkörningen av virket, uppskattas till det belopp som för detta arbete bort erläggas till en avlönad person, bör beaktas vid uppskattningen av värdet av såväl det arbete, som den skattskyldige själv utfört till förmån för sin lant- och skogshushållning, som arbetet, vilket medlem av hans familj utfört till förmån för hans lant- och skogshushållning, har finansministeriet funnit gott för åstadkommande av ett enhetligt förfarande med stöd av 10 § förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt, meddela följande föreskrifter för uppskattning av sådant arbetes penningvärde, som har utförts i samband med leveransaffär.

Har skattskyldig under skatteåret sålt skog genom leveransaffär och därvid själv utfört avverkningsarbete eller virkeskörning, beräknas det arbete han sålunda utfört enligt antalet använda arbetsdagar och den dagslön som tillämpas per arbetsdag. I skattedeklarationsblanketterna (blankett 2) för idkare av lant- och skogshushållning sid. 3 p. 9, uppmanas den skattskyldige uttryckligen att uppgiva antalet arbetsdagar, som han använt till sådant leveransarbete.

Enligt gällande kollektivavtal för skogsbranschen är den lägsta dags-

lönen i skogsarbete - eller lön som erlägges till avlönad person - 12 mark 70 penni. Uppgifter om vem som i kommunen sålt skog under skatteåret genom leveransaffär kan skattenämnden inskaffa hos kommunens skogs-nämnd, till vilken enligt lag meddelande om skogsförsäljning skall göras, eller hos den lokala skogsvårdsföreningen.

Har leveransarbete pågått högst 30 dagar, kan till värdet av det arbete, som den skattskyldige utfört till förmån för sin lant- och skogshushållning och som fastställts enligt anvisningarna i finansministeriets cirkulär N^o vero 400 av den 21 januari 1964, läggas hela det uppskattade värdet av leveransarbetet, emedan vid uppskattningen av ovan avsedda arbetets värde förutsättes, att den skattskyldige icke utför arbete till förmån för sin lant- och skogshushållning under längre tid än 11 månader. Har skattskyldig däremot arbetat i sin egen skog över en månad eller jämte sådant arbete eller uteslutande varit i annat förvärvsarbete, kan värdet av det arbete som den skattskyldige utfört till förmån för sitt lantbruk, såsom i ovan nämnda cirkulär förutsattes, i skälig mån sänkas. Härvid bör dock observeras, att vid fastställande av riktvärdena för arbetet beaktas, att på små lägenheter (mindre än 10 ha odlat) arbetet icke förslår för husbonden under hela året, varför först flera månaders bortvaro från lägenheten medför sänkning av värdet av det arbete, som utförts till förmån för lantbruket.

Finansminister Esko Rekola

Regeringsråd Lauri Hervonen.

Bilaga 2.

ÅLANDS SKATTEBYRÅ

Mariehamn 22.2.1965.

Ålands landskapsstyrelse.

Vicehäradshövding R. Sundman.

För år 1964 har beloppe av grund- och barnavdragen fastställts enligt följande:

Kommun	Grundavdrag	Barnavdrag
Mariehamn	1.200 mark	400 mark
Brändö	200 "	200 "
Eckerö	200 "	200 "
Finström	500 "	300 "
Föglö	350 "	200 "
Geta	300 "	250 "
Hammarland	250 "	180 "
Jomala	600 "	300 "
Kumlinge	200 "	200 "
Kökar	250 "	150 "
Lemland	200 "	200 "
Lumparland	200 "	200 "
Saltvik	700 "	250 "
Sottunga	200 "	180 "
Sund	300 "	250 "
Vårdö	300 "	200 "

Skattedirektör Jarl Hermansson.

(Stämpel).

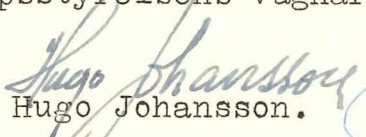
R Ä T T E L S E.

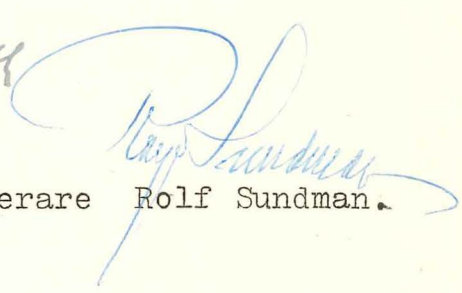
I landskapsstyrelsens framställning № 2/1965 med förslag till landskapslag om kommunalbeskattning i landskapet Åland har bortfallit en mening på s. 9. I det nedan transumerade 8 mom. i 4 § mitt på nämnda sida bör följande tillägg göras:

Värdet av det arbete, som den skattskyldige - - - (8 mom.) - - - i kommunalbeskattningen (30/62). Från de av landskapsstyrelsen fastställda medelackordlönerna må skattenämnden göra högst fem procents avvikelser.

Mariehamn, den 4 mars 1965.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Hugo Johansson.

Lagberedningssekreterare Rolf Sundman.